

Ενίσχυση της μητρικής γλώσσας των μαθητών (ρωσικά) 2011-12 & 2012-13

Σχολικό έτος: 2011-12

Συμμετείχαν 38 μαθητές/τριες της Δ, Ε, ΣΤ τάξης, χωρισμένοι σε 3 τμήματα (2 αρχαρίων & 1 προχωρημένων)

Από τα μέσα Νοέμβρη 2011 ως και τα τέλη Μάη 2012, στα πλαίσια της Δράσης 5 του Προγράμματος "Εκπαίδευση αλλοδαπών και παλινοστούντων μαθητών", με επιστημονική υπεύθυνη την κα Ανθή Ρεβυθιάδου, πραγματοποιήθηκαν μαθήματα ρωσικής γλώσσας σε μαθητές των μεγαλύτερων τάξεων του σχολείου μας. Μετά τη διεξαγωγή κατατακτήριων τεστ δημιουργήθηκαν τρεις ομάδες παιδιών: αρχαρίων & προχωρημένων με σκοπό τη βελτίωση κι ανάπτυξη ή και τη δημιουργία γλωσσικών δεξιοτήτων της ρωσικής ανάλογα με το επίπεδο των γνώσεών τους.

Olena Nedvnya (δασκάλα ρωσικών)

Τα μαθήματα της ρωσικής γλώσσας λαμβάνουν χώρα στο 6ο Διαπολιτισμικό Σχολείο Ελ.-Κορδελιού από τις αρχές του ακαδημαϊκού έτους 2011-2012. Ολοκληρώθηκε η σχολική χρονιά και αποφασίσαμε να ρωτήσουμε τα ίδια τα παιδιά για το πώς πέρασαν στα μαθήματα της Ρωσικής, τι έμαθαν και τι θα ήθελαν να αλλάξει στα μαθήματα της Ρωσικής την επόμενη χρονιά. Ιδιαίτερα μας χαροποιεί το γεγονός ότι οι απαντήσεις όλων των μαθητών ήταν πολύ θετικές. Το σημαντικότερο είναι ότι τα παιδιά επιθυμούν να συνεχίσουν να μαθαίνουν Ρώσικα και του χρόνου. Παρακάτω θα διαβάσετε μερικές από τις απαντήσεις των μαθητών, οι οποίες περιγράφουν καλύτερα από εμένα όχι μόνο τι έμαθαν φέτος αλλά και την ατμόσφαιρα που δημιουργήθηκε στην τάξη.

«Τα Ρώσικα φέτος ήταν πολύ ωραία. Μάθαμε πολλά πράγματα. Όπως: να γράφουμε, να διαβάζουμε, να μετράμε. Βλέπαμε παιδικά, κάναμε διαγωνισμούς κ.α. Περισσότερο μ' άρεσε ο διαγωνισμός, στον οποίον όποιος θα έπαιρνε περισσότερα αυτοκόλλητα μέχρι το τέλος της χρονιάς, θα έπαιρνε ένα δωράκι. Κι ενώ, επειδή είχα τα περισσότερα αυτοκόλλητα, κέρδισα! Μ' άρεσε επίσης που βλέπαμε παιδικά. Του χρόνου στο Γυμνάσιο θα ήθελα να μην αλλάξει τίποτα. Μου άρεσει το μάθημα έτσι όπως είναι!» (Παντελιάδου Ελισσάβετ)

«Στα Ρώσικα μάθαμε φέτος την αλφαβήτα, να μετράμε, να γράφουμε τις μέρες της εβδομάδας, να διαβάζουμε. Επίσης κάναμε πολλούς διαγωνισμούς, βλέπαμε παιδικά στη ρωσική γλώσσα. Θα ήθελα του χρόνου να παίζουμε περισσότερο και να έχει μεγαλύτερη διάρκεια το μάθημα. Επίσης να παίρνουμε περισσότερα αυτοκόλλητα. Να πω την αλήθεια, δε με ενόχλησε τίποτα φέτος. Η χρονιά ήταν τέλεια και τελείωσε πολύ γρήγορα. Πάντως εγώ το ευχαριστήθηκα.» (Μαρία Παπαδοπούλου)

«Μου άρεσαν όλα. Θέλω του χρόνου να παίζουμε περισσότερο. Φέτος βλέπαμε παιδικά, παίζαμε, μάθαμε διάφορα πράγματα στα Ρώσικα, μάθαμε να μιλάμε. Το δεύτερο είναι ότι γίναμε καλύτεροι φίλοι και τώρα βοηθάμε ο ένας τον άλλον. Έχω ένα παράπονο μόνο. Το ότι δεν πήρα το δώρο.» (Κοσμάς Καλταπανίδης)

«Εγώ πέρασα τέλεια. Είδαμε βιντεάκια, γράψαμε μία έκθεση για «Μασα и Медведь» (ρωσικό παιδικό) και παίζαμε κρεμάλα. Όταν λέγαμε μια σωστή απάντηση, μας έδινε η δασκάλα από ένα αυτοκολλητάκι. Περάσαμε τέλεια.» (Μαρία Παντελιάδου)

Προσωπικά χαίρομαι που μου δόθηκε η ευκαιρία να διδάξω σ' αυτό το σχολείο και ν' αποκτήσω καινούριες γνώσεις και εμπειρίες σε θέματα διδασκαλίας της Ρωσικής σε δίγλωσσο περιβάλλον. Ήταν μια ξεχωριστή εμπειρία για μένα. Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω μέσα από την καρδιά μου όλους τους μαθητές της τάξης μου καθώς αυτοί έκαναν τα μαθήματά μας τόσο ευχάριστα, δημιουργικά και ενδιαφέροντα!

Κατερίνα Αναστασίου (δασκάλα ρωσικών)

Από τα μέσα Νοέμβρη έως και τα τέλη Μάη, στα πλαίσια της Δράσης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου: Ενίσχυση της μητρικής γλώσσας των μαθητών /τριών με επιστημονική υπεύθυνη την κα Ανθή Ρεβυθιάδου, πραγματοποιήθηκαν μαθήματα ρωσικής γλώσσας σε μαθητές των μεγαλύτερων τάξεων του 6ου Διαπολιτισμικού Δημοτικού Ελευθερίου Κορδελιού. Μετά τη διεξαγωγή κατατακτήριων τεστ δημιουργήθηκαν δύο ομάδες παιδιών: αρχαρίων και προχωρημένων με σκοπό τη βελτίωση και ανάπτυξη ή και τη δημιουργία γλωσσικών δεξιοτήτων της ρωσικής ανάλογα με το επίπεδο των γνώσεων τους στη γλώσσα.

Από τους κυριότερους στόχους των μαθημάτων ήταν αρχικά η απόκτηση ή ενίσχυση των δεξιοτήτων της γραφής και της ανάγνωσης της ρωσικής γλώσσας την οποία άλλοι μαθητές περισσότερο και άλλοι λιγότερο γνωρίζουν προφορικά, αλλά όλοι ακούν να μιλιέται μέσα στο ευρύτερο οικογενειακό τους περιβάλλον.

Στη συνέχεια έγινε προσπάθεια από τη μία εκμάθησης βασικών γραμματικών φαινομένων καθώς και λεξιλογίου που άπτεται των ενδιαφερόντων των παιδιών και από την άλλη υπερνίκησης των λαθών που είναι απόρροια της παρεμβολής της ελληνικής ,αφού αυτό είναι το κυρίαρχο γλωσσικό περιβάλλον μέσα στο οποίο ζουν και κινούνται τα παιδιά.

Αν και η ώρα των μαθημάτων ήταν εξαιρετικά δύσκολη τα περισσότερα παιδιά προσέρχονταν σε αυτά με ζήλο και ενδιαφέρον, προετοίμαζαν τις ασκήσεις και τις άλλες εργασίες και συμμετείχαν ενεργά.

Η προσπάθεια που ξεκίνησε φέτος για να πούμε ότι δημιούργησε στέρεες βάσεις γνώσεων της ρωσικής θα πρέπει να συνεχιστεί και την επόμενη χρονιά.

Τέλος, οι διδάσκουσες θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε θερμά τον Διευθυντή κ. Παπαδόπουλο Στέργιο για την άριστη διοργάνωση καθώς και όλο το διδακτικό προσωπικό και ιδιαίτερα τη δασκάλα της ενισχυτικής για την αμέριστη βοήθειά τους.

Olga Rudyanova (δασκάλα ρωσικών)

Με αγάπη από την Ρωσία..... Из России с любовью.....

Η μητρική γλώσσα είναι κάτι περισσότερο από τη γλώσσα που μάθαμε να μιλάμε επειδή γεννηθήκαμε και μεγαλώσαμε σε μια συγκεκριμένη χώρα ή περιοχή. Είναι η γλώσσα που ακούγαμε να μιλάει η μητέρα μας όταν βρισκόμασταν ακόμη στη μήτρα της και αργότερα η γλώσσα στην οποία μας καλωσόριζε στον κόσμο και χρησιμοποιούσε στα πρώτα λόγια αγάπης της.

Είμαστε στο 6ο Διαπολιτισμικό Δημοτικό Ελευθερίου-Κορδελιού. Στο σχολείο συναντάμε δύο κατηγορίες παλιννοστούντων κι αλλοδαπών μαθητών. Αυτούς που δεν μιλάνε καθόλου ή μιλάνε ελάχιστα τη ρωσική γλώσσα και αυτούς που είναι δίγλωσσοι, χειρίζονται δηλαδή άριστα την ελληνική ενώ η μητρική χρησιμοποιείται κυρίως στον προφορικό λόγο.

Εγώ δίδαξα στο τμήμα των Αρχαρίων. Χαρούμενες φατσούλες και φασαρία..... στα μάτια τους περιέργεια. Από τι να αρχίσω; «Θ' αγαπήσουν τη μητρική τους γλώσσα;» Και όμως... η διγλωσσία επηρεάζει θετικά τη γλωσσική ανάπτυξη των παιδιών. Ο χειρισμός δύο γλωσσών συνδέεται με την ευελιξία, την ευφράδεια, τη δημιουργικότητα. Οι μικροί μαθητές που μαθαίνουν δύο γλώσσες αποκτάνε εμπειρία στη χρήση δύο γλωσσικών συστημάτων, επεξεργάζονται πληροφορίες σε δύο γλώσσες, κάνουν περισσότερους γλωσσικούς συνδυασμούς και αυτό τους δίνει μια μεγαλύτερη ευελιξία στον τρόπο σκέψης. Ο εμπλουτισμός του γλωσσικού ρεπερτορίου του μαθητή επηρεάζει θετικά και τις σχολικές του επιδόσεις.

Θεωρώ ότι, όταν τα παιδιά των μεταναστών βλέπουν τη γλώσσα των γονιών τους να εκπροσωπείται στο σχολείο, συμμετέχουν με αυτοπεποίθηση στη μαθησιακή διαδικασία, επειδή η ταυτότητά τους επικυρώνεται, «ενδυναμώνεται». Κι όσο περισσότερο ενδυναμώνεται ένα άτομο τόσο αυξάνει η αλληλεπίδρασή του με τους άλλους. Οι μαθησιακοί λόγοι έχουν να κάνουν με την αποτελεσματικότερη εκμάθηση της ελληνικής.

Στην πραγματικότητα η ένταξη της μητρικής γλώσσας και της κουλτούρας των παιδιών οικονομικών κυρίως μεταναστών δεν είναι εύκολο θέμα σε κανένα εκπαιδευτικό σύστημα και είναι σίγουρα φαινόμενο για τα ελληνικά δεδομένα. Οι εκπαιδευτικοί, οι μαθητές, οι γονείς καλούνται να ξεπεράσουν στερεότυπα και η Πολιτεία τους φόβους της. Εμείς πρέπει να αναλάβουμε τις ευθύνες μας, να αναζητούμε τρόπους με τους οποίους θα μπορέσουμε να προωθήσουμε καλύτερα την εκμάθηση μητρικής γλώσσας στα παιδιά και να τους παρέχουμε την εκπαίδευση που θα τους κάνει σωστούς και υπεύθυνους πολίτες. Θέλω να ευχαριστήσω θερμά τον διευθυντή τον κ. Στέργιο Παπαδόπουλο για την βοήθεια και την κατανόησή του.

Σχολικό έτος: 2012-13

Συμμετείχαν 52 μαθητές/τριες της Γ, Δ, Ε, ΣΤ τάξης, χωρισμένοι σε 3 τμήματα (1 αρχαρίων & 2 προχωρημένων)

Λένα Νεντβίγκα & Αλέξανδρος Νικολαΐδης (δάσκαλοι ρωσικών)

Μύρισε καλοκαιρινή δροσιά και ήδη νιώθουμε τις πρώτες πιτσιλιές από το κύμα που σκάει στην άμμο να βρέχουν τα πόδια μας στην παραλία. Ιούνιος 2013... και μια ακόμη σχολική χρονιά έφτασε στο τέλος της. Οι τσάντες και τα βιβλία έκλεισαν για μερικούς μήνες, φυλάσσοντας όμως μέσα τους υπέροχες και μοναδικές αναμνήσεις ενός πολύ δημιουργικού σχολικού χειμώνα. Για 2^η συνεχόμενη χρονιά η διδασκαλία

της ρωσικής στο σχολείο μας, στο πλαίσιο της δράσης: «Ενίσχυση της μητρικής γλώσσας των μαθητών» του προγράμματος «Εκπ/ση αλλοδαπών & παλιννοστούντων μαθητών», στέφθηκε με επιτυχία κι αγκαλιάστηκε με ιδιαίτερο ενδιαφέρον από την πλευρά των μαθητών και των γονέων.

Για τους μαθητές που συμμετείχαν στα μαθήματα τη ρωσικής γλώσσας, η άμεση επαφή που προσφέρεται μέσω της γλώσσας με τον πολιτισμό, την κουλτούρα και τα έθιμα της Ρωσίας αποδείχθηκαν το ισχυρότερο κίνητρο για να γνωριστούν τα παιδιά καλύτερα με τη γλώσσα της ιδιαίτερης πατρίδας τους.

Ο στόχος των διδασκόντων για την κατάκτηση της ανάγνωσης και της γραφής από τους μαθητές αποτέλεσε ήδη από την πρώτη χρονιά προτεραιότητα, η οποία επιτεύχθηκε στο δυνατότερο βαθμό. Η ρωσική κουζίνα, η ρωσική μουσική και γεωγραφία, καθώς και ο ρωσικός κινηματογράφος αποτέλεσαν αναπόσπαστο κομμάτι του μαθήματος, αφού είναι ισχυροί φορείς του πολιτισμού και των πτυχών του με τις οποίες έρχονται σε επαφή καθημερινά τα παιδιά. Η ιδιαίτερη έμφαση που δόθηκε σ' αυτά τα θέματα δεν έγινε τυχαία, καθώς τέτοιου είδους συζητήσεις, εκτός του ότι εξάπτουν το ενδιαφέρον και την περιέργεια των παιδιών, ιδίως όταν αφορούν τη χώρα καταγωγής τους, ενισχύουν σημαντικά την ιδέα της διαπολιτισμικότητας την οποία προεβύει σθεναρά το ίδιο το πρόγραμμα στο οποίο ανήκει η δράση.

Ήταν δύο πολύ όμορφα χρόνια γεμάτα γνώση, συναισθήματα κι ανταλλαγή εμπειριών. Ήρθαμε πιο κοντά και γνωρίσαμε το διπλανό μας καλύτερα, σεβόμενοι πάνω από όλα τη διαφορετικότητα που υπάρχει στον καθένα μας ξεχωριστά και που πρέπει να αποδεχθεί κάποια στιγμή και η ίδια η κοινωνία στην οποία συμβιώνουμε.

Ελπίζουμε τα παιδιά που είχαν την ευκαιρία να μοιραστούν αυτή την εμπειρία μαζί μας να αγάπησαν τη γλώσσα τους και τον πολιτισμό τον οποίο φέρει, και τα μαθήματα να αποτέλεσαν την αφορμή για να συνεχίσουν αυτήν τη μαγική εξερεύνηση.

Ευχόμαστε ολόψυχα καλή πρόοδο και καλή επιτυχία σε όλους τους μαθητές μας και τους ευχαριστούμε για τη συμμετοχή τους στα μαθήματα της Δράσης 5. Επιπλέον θα θέλαμε να εκφράσουμε ένα πολύ μεγάλο "ευχαριστώ" στο διευθυντή κ. Στέργιο Παπαδόπουλο για την άφογη συνεργασία, καθώς και σε όλους τους δασκάλους και τους γονείς των παιδιών που αγκάλιασαν εμάς και τους συνεργάτες της Δράσης.

Ευχόμαστε καλό καλοκαίρι σε όλους με την ευχή να αγαπάμε και να μην ξεχνάμε τη γλώσσα μας, γιατί μόνο έτσι θυμόμαστε ποιοι πραγματικά είμαστε και που πάμε και ελπίζουμε να δοθεί η ευκαιρία να ξαναγίνει κάτι παρόμοιο στο εγγύς μέλλον, γι' αυτό και δε θα πούμε αντίο, αλλά «Досвидания» (εις στο επανιδείν).

Με εκτίμηση οι δάσκαλοι της ρωσικής γλώσσας, Λένα Νεντβίγκα & Αλεξ. Νικολαΐδης

